

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 711
van **EMMILY TALPE**
datum: 12 juli 2017

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Oudere werkzoekenden - Premie bij opstart van zelfstandige activiteit

De minister werkt aan een alternatief voor de werkhervattingstoelage waarbij hij een degressieve maandelijkse premie wil installeren voor werkzoekende 45-plussers die een zelfstandige activiteit willen opstarten. Deze positieve maatregel kan ondernemerschap in Vlaanderen versterken.

1. In antwoord op een reeks vragen om uitleg rond het thema in de commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid stelde de minister dat er een groot potentieel aan werkzoekenden met interesse in een zelfstandige activiteit is, maar dat het aandeel dat daar uiteindelijk voor kiest heel beperkt is. Cijfers van VDAB wijzen bovendien uit dat het aandeel van werklozen dat uitstroomt naar een zelfstandige activiteit vanaf 45 jaar snel begint te dalen.
 - a) Kan de minister een overzicht geven van de cijfers van het aantal geïnteresseerden en het aandeel dat effectief doorstroomt naar een zelfstandige activiteit?
 - b) Evolueren deze cijfers in de tijd? Zo ja, graag een overzicht van de afgelopen vijf jaar.
 - c) Zijn er opmerkelijke verschillen vast te stellen naargelang de scholingsgraad, het geslacht en de leeftijd van werkzoekenden? Zo ja, graag een overzicht van de belangrijkste verschillen.
2.
 - a) Hoeveel werkzoekenden hebben de afgelopen vijf jaar en in het eerste semester van 2017 een werkhervattingstoelage aangevraagd, resp. ontvangen? Graag een opsplitsing per jaar, naar geslacht, scholingsgraad en per provincie.
 - b) Welk budget werd in die periode jaarlijks toegekend?
3.
 - a) Hoeveel begeleidingstrajecten voor werkzoekenden die een eigen zaak willen opstarten werden er reeds ondersteund in het kader van de ESF-oproep 'Maak werk van je zaak'? Graag een opsplitsing naar geslacht, scholingsgraad en per provincie.
 - b) Hoeveel van die trajecten zijn uitgemond in de effectieve oprichting van een zaak?

4. Sinds 1 oktober 2016 kunnen werkzoekenden die een zelfstandig bijberoep opstarten dat maximum 12 maanden combineren met werkloosheidsuitkeringen. Deze regeling wordt ook 'springplank naar zelfstandige' genoemd.
 - a) Hoeveel Vlaamse werkzoekenden hebben van deze mogelijkheid inmiddels gebruik gemaakt? Graag een opdeling naar leeftijd, geslacht, scholingsgraad en provincie.
 - b) Verwacht de minister dat deze recente maatregel, die op federaal niveau werd beslist, een invloed kan hebben op het aantal werkzoekenden dat meteen de stap naar een zelfstandige activiteit in hoofdberoep zal zetten?
5. In de federale werkloosheidsverzekering wordt in een aantal terugkeermogelijkheden voorzien voor werkzoekenden die een zelfstandige activiteit opstarten. Die modaliteiten worden bepaald in de federale werkloosheidsreglementering.

Mogen we ervan uitgaan dat diezelfde modaliteiten gelden voor wie een zelfstandige activiteit opstart met de nieuwe premie die door de minister wordt uitgewerkt?
6. De minister gaf in het antwoord op mijn vraag om uitleg nr. 2661 van 6 juli 2017 aan dat hij geen hindernis zag om de toekenning van deze nieuwe premie te combineren met een VOP-premie voor zelfstandigen.

Werd dit inmiddels bekeken en kan de minister hierover uitsluitel geven?

ANTWOORD

op vraag nr. 711 van 12 juli 2017

van **EMMILY TALPE**

1. a-b) Niet alle gevraagde cijfergegevens kunnen in een tijdsreeks worden weergegeven.

Een indicatie m.b.t. de interesse van een werkzoekende voor een zelfstandige activiteit wordt genoteerd in het werkzoekende dossier. Al vanaf de inschrijvingsfase kan de werkzoekende aangeven in welke arbeidsregimes (als werknemer, als zelfstandige, ...) hij/zij wenst te werken. Uiteraard kan dit in een latere fase nog aangepast worden, al dan niet in samenspraak met de bemiddelaar.

Op 31/07/2017 registreerde VDAB 13.087 niet-werkende werkzoekenden die aangaven geïnteresseerd te zijn in (onder meer) een zelfstandige activiteit. Dit is een momentopname waarvoor momenteel geen historisch perspectief beschikbaar is.

De uitstroom van werkzoekenden naar een zelfstandige activiteit wordt gemeten op basis van:

- Instroom in de werkloosheid: het aantal niet-werkende werkzoekenden die in een bepaalde maand ingestroomd zijn in de werkloosheid en die op het moment van instroom in Vlaanderen wonen.
- Uitstroom naar een zelfstandige activiteit: wordt gemeten 12 maanden na instroom. Onder uitstroom wordt verstaan dat het gaat om zelfstandige in hoofdberoep of meewerkende echtgenoot (niet bijberoep).

Cijfers zijn beschikbaar vanaf 2014.

Periode van uitstroom	aantal werkzoekenden 12 maanden na instroom in werkloosheid uitgestroomd naar zelfstandige activiteit	% tov totaal nieuw ingestroomde werkzoekenden
2014	5504	2,11%
2015	5807	2,30%
2016	5821	2,38%
2017 (Q1 + Q2)	2302	2,31%

- c) Beide metingen (interesse in een zelfstandige activiteit en uitstroom) zijn metingen die niet direct onderling gekoppeld en/of vergeleken kunnen worden. Het gaat hier ook over metingen die niet tot de standaardrapporteringen behoren binnen VDAB. Ventilering van de cijfers naar bepaalde persoonskenmerken zijn vandaag niet standaard beschikbaar, maar we beschikken wel over een onderverdeling naar leeftijd in verband met zij die uitstromen naar een zelfstandige activiteit (cijfers van het volledige jaar 2016). Dit toont ook aan wat ik tijdens de commissie Werk van 6 juli 2017 heb gezegd, namelijk dat cijfers van

VDAB uitwijzen dat het aandeel van werklozen die uitstromen naar werk en daarbij kiezen voor een zelfstandige baan, vanaf 45 jaar snel begint te dalen.

Leeftijdscategorie	% uitstroom naar zelfstandige activiteit
-18 jaar	0,93%
18 tot en met 19 jaar	1,31%
20 tot en met 24 jaar	2,43%
25 tot en met 29 jaar	2,27%
30 tot en met 34 jaar	2,82%
35 tot en met 39 jaar	2,78%
40 tot en met 44 jaar	2,98%
45 tot en met 49 jaar	2,67%
50 tot en met 54 jaar	2,06%
55 tot en met 59 jaar	1,49%
60 tot en met 64 jaar	0,96%
65 jaar en +	/
Eindtotaal	2,38 %

2. a) De huidige werkhervattingstoelage wordt vandaag beheerd door RVA. Op basis van deze RVA cijfers weet het departement Werk en Sociale Economie hoeveel begunstigden over een werkhervattingstoelage beschikken.

Aantal begunstigden met een werkhervattingstoelage volgens geslacht (totaal aantal fysieke eenheden), Vlaams Gewest

	2013	2014	2015	2016	2017 (jan-april)
man	9 173	8 406	7 694	7 543	7 300
vrouw	5 858	5 033	4 378	4 085	4 022
totaal	15 031	13 440	12 072	11 628	11 321

Bron: RVA (bewerkt DWSE)

Het Departement WSE beschikt momenteel niet over provinciale gegevens of over gegevens m.b.t. scholingsgraad.

b)

Totale uitgaven, in euro (o.b.v. statistische gegevens)

	2013	2014	2015	2016	2017 (jan. – april)
totaal	€ 33 483 053	€ 29 941 744	€ 27 488 004	€ 27 301 376	€ 8 918 040

Bron: RVA (bewerkt DWSE)

3. Onderstaande cijfers hebben betrekking op het aantal deelnemers dat effectief een zelfstandige activiteit heeft opgestart 12 maanden na het beëindigen van "Maak werk van je zaak". Deze maatregel wordt uitgevoerd via een ESF project. De beschikbaarheid van de cijfers is bijgevolg gerelateerd aan de looptijd van de ESF projecten:
- o ESF-oproep 286 liep van 01/10/2013 tot 31/12/2015
 - o ESF-oproep 314 loopt van 01/07/2015 tot 31/12/2018.

Hieronder zijn de resultaten (situatie 31/07/2017) terug te vinden gesplitst over de 2 projectperiodes (ESF oproep 286 en 314). Aangezien de meting 1 jaar na het einde van de begeleidingsfase gebeurt zijn de meest recentste cijfers (recent gestarte deelnemers) nog niet volledig en kunnen deze bijgevolg nog evolueren.

Een ondernemerschapstraject verloopt in 2 fasen:

- in de oriënteringsfase staat de opmaak van de haalbaarheidsstudie/het businessplan en het behalen van het attest bedrijfsbeheer centraal.
- Indien op het einde van de oriënteringsfase het projectidee van de kandidaat-ondernemer haalbaar is, stippelt hij/zij met de adviseur verdere stappen uit in het actieplan, die dan tijdens de begeleidingsfase zullen uitgevoerd worden om tot een effectieve opstart van een zelfstandige activiteit te komen.

1. ESF-oproep 286

a/ meting uitstroom 1 jaar na einde van de oriënteringsfase (OF)

Volgens provincie

Jaar	Provincie	Aantal deelnemers in OF	Meetbaar 1 jaar na einde OF	Uitstroom zelfstandige activiteit	%
2013	Antwerpen	30	30	8	27%
	Limburg	58	58	21	36%
	Oost-Vlaanderen	13	13	6	46%
	Vlaams-Brabant	11	11	3	27%
	West-Vlaanderen	32	32	12	38%
	Totaal 2013	144	144	50	35%
2014	Antwerpen	246	245	92	38%
	Limburg	232	230	72	31%
	Oost-Vlaanderen	203	201	93	46%
	Vlaams-Brabant	172	172	73	42%
	West-Vlaanderen	179	178	60	34%
	Brussel	4	4	2	50%
Totaal 2014		1036	1030	392	38%
2015	Antwerpen	125	120	47	39%
	Limburg	96	96	31	32%
	Oost-Vlaanderen	88	64	27	44%
	Vlaams-Brabant	95	92	30	33%
	West-Vlaanderen	78	76	32	42%
	Buiten Brussel/Vlaanderen	1	1	/	/
Totaal 2015		483	449	167	37%
Eindtotaal		1663	1623	609	38%

Volgens geslacht

Jaar	Geslacht	Aantal deelnemers in OF	Meetbaar 1 jaar na einde OF	Uitstroom zelfstandige activiteit	%
2013	M	76	76	27	36%
	V	68	68	23	34%
Totaal 2013		144	144	50	35%
2014	M	529	528	227	43%
	V	507	502	165	33%
Totaal 2014		1036	1030	392	38%
2015	M	237	222	85	39%
	V	246	227	82	36%
Totaal 2015		483	449	167	37%
Eindtotaal		1663	1623	609	38%

Volgens opleidingsniveau

Jaar	Opleidingsniveau	Aantal deelnemers in OF	Meetbaar 1 jaar na einde OF	Uitstroom zelfstandige activiteit	%
2013	Hooggeschoold	51	51	24	47%
	Kortgeschoold	27	27	6	22%
	Middengespoold	66	66	20	30%
Totaal 2013		144	144	50	35%
2014	Hooggeschoold	448	446	194	43%
	Kortgeschoold	223	221	77	35%
	Middengespoold	365	363	121	33%
Totaal 2014		1036	1030	392	38%
2015	Hooggeschoold	243	223	84	38%
	Kortgeschoold	76	70	20	29%
	Middengespoold	164	156	63	40%
Totaal 2015		483	449	167	37%
Eindtotaal		1663	1623	609	38%

b/ meting uitstroom 1 jaar na einde van de begeleidingsfase (BF)**Volgens provincie**

Jaar	Provincie	Aantal deelnemers in BF	Meetbaar 1 jaar na einde BF	Uitstroom zelfstandige activiteit	%
2013	West-Vlaanderen	1	1	/	/
Totaal 2013		1	1	/	/
2014	Antwerpen	52	52	32	62%
	Limburg	80	79	47	59%
	Oost-Vlaanderen	48	48	37	77%
	Vlaams-Brabant	41	41	33	80%
	West-Vlaanderen	43	35	21	60%
	Brussel	1	1	1	100%
Totaal 2014		265	256	171	67%
2015	Antwerpen	113	112	70	63%
	Limburg	72	71	50	70%
	Oost-Vlaanderen	41	41	36	88%
	Vlaams-Brabant	49	49	34	69%
	West-Vlaanderen	50	50	34	68%
	Brussel	1	1	1	100%
Totaal 2015		326	324	225	69%
Eindtotaal		592	581	396	68%

Volgens geslacht

Jaar	Geslacht	Aantal deelnemers in BF	Meetbaar 1 jaar na einde BF	Uitstroom zelfstandige activiteit	%
2013	M	1	1	/	/
	V	/	/	/	/
Totaal 2013		1	1	/	/
2014	M	139	133	106	80%
	V	126	123	65	53%
Totaal 2014		265	256	171	67%
2015	M	176	174	129	74%
	V	150	150	96	64%

Totaal 2015		326	324	225	69%
Eindtotaal		592	581	396	68%

Volgens opleidingsniveau

Jaar	Opleidingsniveau	Aantal deelnemers in BF	Meetbaar 1 jaar na einde BF	Uitstroom zelfstandige activiteit	%
2013	Kortgeschoold	1	1	/	/
Totaal 2013		1	1	/	/
2014	Hooggeschoold	121	121	90	74%
	Kortgeschoold	57	54	34	63%
	Middengeschoold	87	81	47	58%
Totaal 2014		265	256	171	67%
2015	Hooggeschoold	148	148	105	71%
	Kortgeschoold	57	56	39	70%
	Middengeschoold	121	120	81	68%
Totaal 2015		326	324	225	69%
Eindtotaal		592	581	396	68%

2. ESF-oproep 314

a/ meting uitstroom 1 jaar na einde van de oriënteringsfase (OF)

Volgens provincie

Jaar	Provincie	Aantal deelnemers in OF	Meetbaar 1 jaar na einde OF	Uitstroom zelfstandige activiteit	%
2015	Antwerpen	63	46	23	50%
	Limburg	33	30	19	63%
	Oost-Vlaanderen	28	27	19	70%
	Vlaams-Brabant	34	20	9	45%
	West-Vlaanderen	33	18	9	50%
Totaal 2015		191	141	79	56%
2016	Antwerpen	202	26	14	54%
	Limburg	127	26	17	65%
	Oost-Vlaanderen	106	8	3	38%
	Vlaams-Brabant	80	1	/	/
	West-Vlaanderen	124	18	11	61%
Totaal 2016		639	79	45	57%
2017	Antwerpen	124	/	/	/
	Limburg	119	/	/	/
	Oost-Vlaanderen	110	/	/	/
	Vlaams-Brabant	60	/	/	/
	West-Vlaanderen	81	/	/	/
Totaal 2017		494	/	/	/
Eindtotaal		1324	220	124	56%

Volgens geslacht

Jaar	Geslacht	Aantal deelnemers in OF	Meetbaar 1 jaar na einde OF	Uitstroom zelfstandige activiteit	%
2015	M	95	65	35	54%
	V	96	76	44	58%
Totaal 2015		191	141	79	56%
2016	M	315	42	29	69%
	V	324	37	16	43%
Totaal 2016		639	79	45	57%
2017	M	230	/	/	/
	V	264	/	/	/
Totaal 2017		494	/	/	/
Eindtotaal		1324	220	124	56%

Volgens opleidingsniveau

Jaar	Opleidingsniveau	Aantal deelnemers in OF	Meetbaar 1 jaar na einde OF	Uitstroom zelfstandige activiteit	%
2015	Hooggeschoold	83	67	40	60%
	Kortgeschoold	39	22	13	59%
	Middengespoold	69	52	26	50%
Totaal 2015		191	141	79	56%
2016	Hooggeschoold	279	36	22	61%
	Kortgeschoold	113	10	7	70%
	Middengespoold	247	33	16	48%
Totaal 2016		639	79	45	57%
2017	Hooggeschoold	211	/	/	/
	Kortgeschoold	88	/	/	/
	Middengespoold	195	/	/	/
Totaal 2017		494	/	/	/
Eindtotaal		1324	220	124	56%

b/ meting uitstroom 1 jaar na einde van de begeleidingsfase (BF)

Volgens provincie

Jaar	Provincie	Aantal deelnemers in BF	Meetbaar 1 jaar na einde BF	Uitstroom zelfstandige activiteit	%
2015	Antwerpen	2	2	1	50%
	Limburg	/	/	/	/
	Oost-Vlaanderen	3	3	3	100%
	Vlaams-Brabant	4	3	3	100%
	West-Vlaanderen	3	3	2	67%
Totaal 2015		12	11	9	82%
2016	Antwerpen	116	34	26	76%
	Limburg	66	18	15	83%
	Oost-Vlaanderen	72	26	17	65%
	Vlaams-Brabant	57	16	11	69%
	West-Vlaanderen	42	6	5	83%
Totaal 2016		353	100	74	74%
2017	Antwerpen	81	/	/	/
	Limburg	70	/	/	/

	Oost-Vlaanderen	55	/	/	/
	Vlaams-Brabant	35	/	/	/
	West-Vlaanderen	42	/	/	/
Totaal 2017		283	/	/	/
Eindtotaal		648	111	83	75%

Volgens geslacht

Jaar	Geslacht	Aantal deelnemers in BF	Meetbaar 1 jaar na einde BF	Uitstroom zelfstandige activiteit	%
2015	M	6	6	5	83%
	V	6	5	4	80%
Totaal 2015		12	11	9	82%
2016	M	178	50	36	72%
	V	175	50	38	76%
Totaal 2016		353	100	74	74%
2017	M	132	/	/	/
	V	151	/	/	/
Totaal 2017		283	/	/	/
Eindtotaal		648	111	83	75%

Volgens opleidingsniveau

Jaar	Opleidingsniveau	Aantal deelnemers in BF	Meetbaar 1 jaar na einde BF	Uitstroom zelfstandige activiteit	%
2015	Hooggeschoold	5	5	3	60%
	Kortgeschoold	1	1	1	100%
	Middengespoold	6	5	5	100%
Totaal 2015		12	11	9	82%
2016	Hooggeschoold	172	50	33	66%
	Kortgeschoold	57	12	11	92%
	Middengespoold	124	38	30	79%
Totaal 2016		353	100	74	74%
2017	Hooggeschoold	111	/	/	/
	Kortgeschoold	32	/	/	/
	Middengespoold	78	/	/	/
Totaal 2017		221	/	/	/
Eindtotaal		648	111	83	75%

4. a) De springplank naar zelfstandige is een federale maatregel beheerd door RVA. Er is momenteel geen structurele VDAB-monitoring. Onderstaande gegevens zijn gebaseerd op de gegevensstroom van RVA naar VDAB en zijn onder voorbehoud van de correctheid van de brongegevens (periode 01/10/2016 – 24/07/2017).

Provincie/regio	Aantal positieve beslissingen RVA
Antwerpen	755
Limburg	342
Oost-Vlaanderen	545
Vlaams-Brabant	374
West-Vlaanderen	317
Brussel	104
Eindtotaal	2437

Leeftijdscategorie	Aantal positieve beslissingen RVA
20 tot en met 24 jaar	133
25 tot en met 29 jaar	359
30 tot en met 34 jaar	380
35 tot en met 39 jaar	430
40 tot en met 44 jaar	351
45 tot en met 49 jaar	320
50 tot en met 54 jaar	276
55 tot en met 59 jaar	152
60 tot en met 64 jaar	36
Eindtotaal	2437

Gender	Aantal positieve beslissingen RVA
Man	1236
Vrouw	1201
Eindtotaal	2437

Opleidingsniveau	Aantal positieve beslissingen RVA
Hooggeschoold	968
Kortgeschoold	527
Middengespoold	942
Eindtotaal	2437

b) Enerzijds zou het kunnen dat deze maatregel drempelverlagend werkt en zo voor een toename van het aantal effectieve starters zorgt, maar het zou anderzijds ook kunnen dat men een opstart in hoofdactiviteit uitstelt of beslist om toch niet op te starten. Het is momenteel nog veel te vroeg om het effect hier al echt van te kunnen inschatten aangezien de springplank naar zelfstandige pas in werking is getreden sinds 01/10/2016 en de werkzoekende hier maximaal 12 maanden gebruik van kan maken.

5-6. Mijn diensten zijn momenteel de regelgeving voor deze nieuwe transitiepremie aan het voorbereiden. Tijdens de commissie Werk van 6 juli 2017, waar dit thema aan bod kwam, heb ik reeds aangegeven in de mate van het mogelijke hetzelfde te willen doen voor alle andere zelfstandigen. Dit is dan ook het principe dat ik voor ogen houd bij de verdere uitwerking van de maatregel, voor zover dit mogelijk is binnen mijn bevoegdheden.